

Nem kell esőerdő a tányérra!

Ma olcsó hús kell – a szupermarketek zöme árcsökkentést kínál. Árháború azonban csak „állatgyarak” révén lehetséges. A marha, sertés, csirke és pulyka rekordidő alatt hízik – dél-amerikai szójatakarománnyal. Az emberek és a természet a vesztes.

Németországban az Edeka húshectekre invitál: 1 kg thüringiai sovány sertéshús szuper ára 2,99 euró, a „jó csirkecomb kedvező áron” csak 2,45 euró, de a marhacomb kilója slágeráron 6,99 euró. Darabról darabra tiszta élvezetet ígér reklámjában a kereskedői hálózat, hangsúlyozva, hogy szeretjük az ételmisszert.

Az Edeka csak egy a sok német kereskedőcég közül, amely dömpingáron kínál állati termékeket – vagyis messze valós értékük alatt. A hús, a tojás és a tejtermékek náluk olcsó, és sok honfitársunk tányérjén még mindig ezek a legfontosabb ételmisszerek. A statisztika szerint a németek évente fejenként 70 kg húst, 105 kg tejterméket és több mint 200 tojást fogyasztanak. Az árak és az étkezési szokások a szomszédos országokban is hasonlóak. Az olcsó árjáratot az állatok tömeges tartása teszi lehetővé.

Ezért a valódi árat az állatok, a környezet és az emberek fizetik meg – mindenekelőtt a déli államok, ahonnan a tömegtakarmány érkezik. A németek húséhsége évente 55 millió sertés életébe kerül. Ezek egyharmada végül a szemébe jut, mert a gyomrunknak szánt kínálat nyilvánvalóan túlzott.

Minden kiló sertéshús előállításához 540 gramm szójadarát etetnek meg

Az állatok hizlalása és vágása gyakran rémes körülmények között történik. A hizlaldákban egymás hegyén-hátán tartják a sertéseket, és sok millió marha, csirke és pulyka helyzete sem jobb. Sok állat ürülékkel szennyezett, megsérülnek a csúszós padlaton vagy sorstársaik kínozzák őket állandó stresszel. Megfelelő tartásról szó sem lehet, inkább a betegségek és járványok jellemzőek. Az állatokat gyakran kell antibiotikummal kezelni.

A sertéseket, hogy rekordidő alatt elérjék a 115 kg-os vágási súlyt, erőteljes takarmánykeverékkel etetik, amely átlagosan 15% szójada-

rát tartalmaz. Átszámítva tehát minden kilogramm sertéshúsban 540 gramm szójadara van. A proteinben gazdag hüvelyeseket azonban nem a hazai földeken termesztik. Elsősorban Dél-Amerikából évente mintegy 35 millió tonna melegkedvelő babot importálnak az Európai Közösség országai a marhák, sertések, csirkék és pulykák takarmányozására.

Így Argentínában, Brazíliában és Paraguayban néhány éve fellendült a szójaipar. 45 millió hektáron – ez Németország és Hollandia együttes területe! – kiterjedt szója-monokultúrával találkozhatunk, aminek háromnegyede génmódosított szója, a hírhedt amerikai Monsanto-konzern terméke. Az agrártermelők, hogy minél nagyobb termőterülethez jussanak, felégetik az esőerdőket és a trópusi szavannákat. A lángos martalékaivá válnak óriáspapagájok, bögőmajmok vagy tapírok is, és ezzel feláldozzuk Dél-Amerika egyedülálló sokszínű természeti világát – a rendelkezésünkre álló olcsó takarmány és hús kedvéért.

„A növekvő szójatermelés egyre inkább drámai erdőirtást követel. A múlt évben egyedül Chacóban [az Andok közelében fekvő lapos terület Argentínában, Paraguayban és Bolíviában] naponta több mint 1000 hektárt taroltak le”, mondja Marcos Andrés Glauser, a paraguayi BASE IS Szociológiai Kutatóintézet munkatársa. A szójaüzlet kiszorítja az állattenyésztőket, akik most a chacói száraz trópusi erdőkben keresnek helyet nyájainknak.

A szójaüzlet a chacói trópusi erdőbe tereli a marhatenyésztőket

A szójaültetvények árát a lakosság fizeti meg. Mindenekelőtt a kisparasztokat és a bennszülötteket szorítják ki vagy üzik el szülőföldjükről. Vagy permetezéssel mérgezik meg őket. Mérgező vegyianyag koktélok – többek között a totálisan ölü Round-up-ot – vetik be a szójaültetvényeken, aminek ször-

nyű következményei a fejlődési rendellenességek, vetélések, veseelégtelenség és rákos megbetegedések.

„Az ipari szójatermelés egyáltalán nem teremt munkahelyeket. Egy-egy ezer hektáros szójafölde csak egyetlen munkást foglalkoztatnak”, panasolja Perla Álvarez Britez, a paraguayi Kistermelők Szervezetének tagja.

Innen északabbra, a braziliai Mato Grosso államban található Blairo Maggi szójabirodalma. Andre Maggi nevű szójakonzernje a világ piacvezetője, az ültetvények, a feldolgozás és az export, valamint az esőerdői fakitermelés ura is. Magginak mint Mato Grosso kormányzójának hivatali idejében történt Brazíliában a legnagyobb őserdőirtás.

Mégis az ő cégcsoportja kapta a 2011-ben újonnan megalapított, „A felelős szójatermelés kerekasztala” nevű díjat. Mindkét kitüntetett óriásfarmot az Amazonas déli szélén, az erdő közepén hozták létre, ezt úrfelvételek egyértelműen bizonyítják. A géntechnológiával megváltoztatott szója is használhatja az említett címkét. Hogy ebben mi nevezhető „felelősnek”, az a társaság tagjainak titka marad.

Hogy azonban haszonállatot nagyon is lehet felelősségteljesen tenyészteni, mutatja a Biobranche. „Nem teszünk bele szóját, hanem visszatérünk az olyan hazai hüvelyesekhez, mint a csillagfürt, a borsó és a bab”, mondja a biotermelő Georg Lutz Gut Wulfsdorfból, a Hamburghoz közeli Ahrensburg körzetből. Az üzem, mint a Demeter Mezőgazdasági Szövetkezet tagja, lemond minden takarmányimportról. „Szigorúan ökológiai természetű folytatunk, zárt rendszerben, műtrágya, növényvédő szerek és más vegyszerek nélkül. Nem termelünk olcsó tömegárut, és tisztelettel viszonyulunk az állatokhoz.”

Forrás: www.regenwald.org, 2012/4